

3 AN CEART CHUN SCRÚDÚ LEIGHIS A FHÁIL

Beidh na comhráite a bheith acu príobháideach.

Tá sé de cheart ag do ghasúr cumarsáid a dhéanamh leis an dlíodóir ar a gcás, i bhfoirm scríofa nó ar an nguthán. Is féidir lena ndlíodóir cuairt a thabhairt orthu freisin.

2 AN CEART CHUN DLÍODÓIR

Tá sé de cheart ag do ghasúr a bheith ar an eolas ar bhealach soiléir agus simplí faoina chearta agus faoi ghnéithe ginearálta de sheoladh na n-imeachtaí (ról na n-údarás lena mbaineann, na chéad chéimeanna eile sna himeachtaí - nuair is féidir leo-, srl.) Ba chóir go bhfaighthead do ghasúr an fhaisnéis seo i bhfoirm scríofa, ó bhéal nó ón dá rud. Má tá rud éigin ann nach dtuigean siad, is féidir leo fiafraigh faoi.

1 AN CEART CHUN FAISNÉIS A FHÁIL

BEADH FIOS AGAT AR CHEARTA DO PHÁISTE!

Má tá siad faoi choinneáil réamhthrialach

Cómhaoiniú ag Clár Ceartais an Aontais Eorpaigh

Cruthaíodh an bróisiúr seo faoi chuimsiú an tionscadail

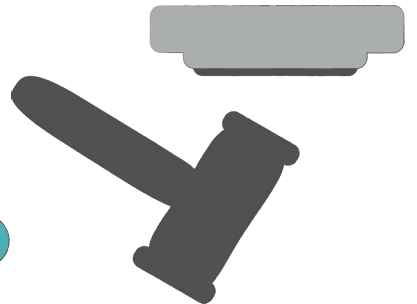
Child-Friendly JT

An ceart atá ag mionaoisigh ar fhaisnéis, ar aistriúchán agus ar ateangaireacht in imeachtaí coiriúla: Uirlis atá cairdiúil do leanaí a fhorbairt JUST-AG-2016-O6-760674

Ní hionann tacaíocht an Choimisiúin Eorpaigh do tháirgeadh an fhólseacháin seo agus formhuiniú ar abhair an fhólseacháin, lena léirítear tuairimí na n-údar amháin, agus ní féidir freagracht a chur ar an gCoimisiún as aon úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as an bhfaisnéis atá ann.

COINNEÁIL RÉAMH-THRIALACH

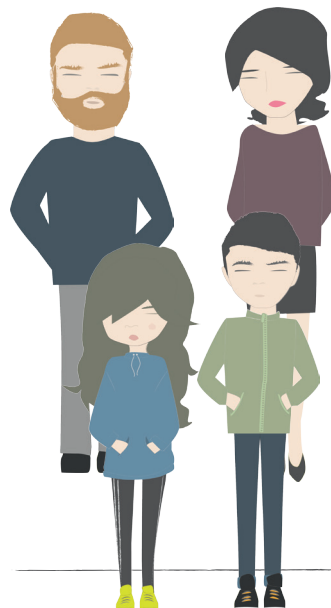
Is iad sin na daoine a oibríonn sna cúirteanna nó sna binsí, amhail breithiúna, giúistísí agus ionchúisitheoirí.

CÉ IAD NA HÚDARÁIS DLÍ?

LITIR CHEARTA DO LEANAÍ, ATÁ MÍNITHE DÁ MÁTHRACHA, ATRACHA AGUS CAOMHNÓIRÍ DLÍTHIÚLA

BEADH FIOS AGAT AR CHEARTA DO PHÁISTE!

Má tá siad faoi choinneáil réamhthrialach

Má tá drochamhras nó creidiúint ag na húdaráis dhlíthiúla go bhfuil coir déanta ag do ghasúr agus go gcinneann siad go gcaithfidh sé/sí a bheith i gcoimeád réamhthrialach, **tá sé de cheart ag do leanbh faisnéis shoiléir mhionsonraithe a fháil maidir lena gcearta.** Is féidir leat cabhrú le do ghasúr iad a thuiscint.

Míneoidh an bhileog seo a leanas na cearta seo duit

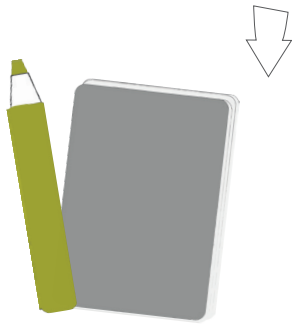
Tá sé de cheart ag do ghasúr cógas agus riachtanais chothaithe a sholáthar mar atá leagtha síos ag an dochúir. leat é a iarraidh ar a son. leighis a fháil aon uair is gá. Is féidir leo é seo a iarraidh, nó is féidir Tá sé de cheart ag do leanbh scrúdú leighis a fháil agus cúnamh

Seo nuair a chinneann an breitheamh go gcaithfidh tú a bheith faoi choinneáil sula ndearfar do thrial.

Ní bheidh ar do ghasúr loc as an gcúnamh leighis seo.

4 AN CEART CHUN OIDEACHAS AGUS OILIÚINT

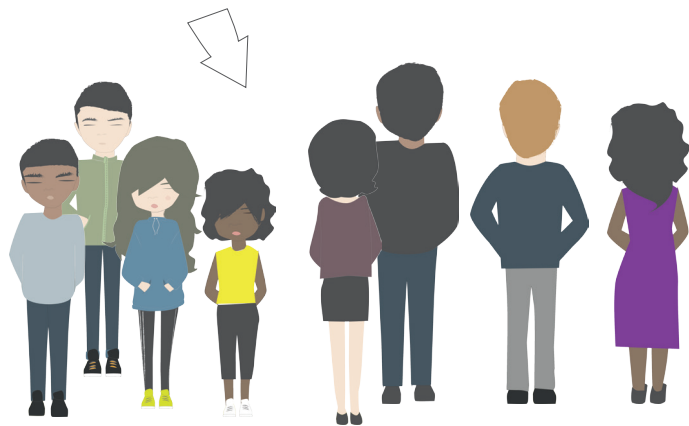
Tá sé de cheart ag do leanbh oideachas agus oiliúint a fháil de réir a gcuid riachtanas.

5 AN CEART CHUN COMHLUADAR AN TEAGHLAIGH

Ba chóir go mbeadh sé de cheart ag do leanbh teagmháil rialta a choinneáil lena dtuismitheoirí, lena dteaghlach agus lena gcairde trí chuairteanna agus comhfhreagras.

Uaireanta tá eisceachtaí ann: nuair nach bhfuil sé i leas do ghasúr nó nuair a d'fhéadfadh sé dochar a dhéanamh do na himeachtaí coiriúla.

6 AN CEART A BHEITH RANNPHÁIRTEACH I gCLÁIR

Tá sé de cheart ag do ghasúr páirt a ghlacadh i gcláir a chothaíonn a bhforbairt.

7 AN CEART CHUN SAOIRSE REILIGIÚIN NÓ CREIDIÚNTÍ

Tá sé de cheart ag do ghasúr a reiligiún agus a hcreideamhiúntí a bheith urramaigh.

8 AN CEART CHUN A MÁTHAIR, ATHAIR, NÓ A CAOMHNÓIRÍ DLÍTHIÚLA A BHEITH AR AN EOLAS

Tá sé de cheart ag do pháiste an t-eolas céanna a bheith tugtha doibhse agus atá ag na daoine a oibríonn san áit ina gcoinnítear iad. Mar shampla, ba chóir go gcuirfí ar an eolas thú cad iad a gcearta agus a n-oibleagáidí, cad é a staid sláinte, srl.

I gcásanna áirithe, níl sé ar mhaithe le leas do ghasúr go gcuirfí ar an eolas thú. Sna cásanna seo, is féidir leo a iarraidh go gcuirfí duine fásta eile ar an eolas. Ní mór don údarás glacadh le údaraigh den sórt sin.

Eisceacht eile is ea nuair a d'fhéadfaí dochar a dhéanamh d'imeachtaí coiriúla.

9 AN CEART CHUN MEASÚNÚ AONAIR A FHÁIL

Tá sé de cheart ag do pháiste measúnú aonair a dhéanamh. Fiafróidh gairmithe orthu faoina dteaghlach, faoina gcairdeas, faoina gcuid staidéir, srl.

Beidh an measúnú seo in ann a fháil amach cad iad na riachtanais atá acu agus cabhróidh sé nó sí le cinntí a dhéanamh nó bearta a dhéanamh atá oiriúnach dóibh (cóireáil, cúrsaí, ceardlanna, srl.).

10 AN CEART AR ACHOMHAIRC A FHIAFRAIGH

Má chreideann do leanbh nach bhfuil meas ar a gcearta, is féidir leo gearán a dhéanamh leis na húdaráis dlí.

11 AN CEART A BHEITH CURTHA LEAT FÉIN AMACH O DHAOINE FÁSTA FAOI CHOIMEÁD

Le linn coinneála réamhthrialach, tá sé de cheart ag do pháiste gan a bheith curtha le daoine fásta faoi choimeád.

Uaireanta tá eisceachtaí ann, ach ní mór dóibh seo do leas a ráthú.